

بنام خداوند بخشنده ی مهربان

اصطلاحات سیاسی با معانی و توضیحات آنها

قیمت: یک صلوات برای محمد(ص) و خاندان پاکش

گردآورنده: علی بهاری

توضیح این اصطلاحات از گنجایش یک کتابچه الکترونیکی خارج است بر این اساس توصیه می شود جهت آشنایی کامل با معانی دقیق این مفاهیم به فرهنگها و دایره المعارفی که در این زمینه موجود است مراجعه نمایید ، از قبیل:

۱. فرهنگ علوم سیاسی ، علی آقا بخشی ، تهران : چاپار .

۲. دانشنامه سیاسی ، داریوش آشوری ، تهران : مروارید .

اکسپانسیونیسیم (توسعه طلبی)

اکسپانسیونیسیم از واژه ی لاتینی Expansio و از مصدر Expandere به معنای به کار بردن و گسترش یافتن مشتق شده است .

مفهوم لغوی اکسپانسیون ، انبساط و اتساع یک جسم از لحاظ سطح و حجم است .

مفهوم مجازی آن عبارت از تلاشی است که مردم یک سرزمین به منظور گسترش سرزمین خود در بیرون از مرزهای خویش بکار می برند . مثلاً " اکسپانسیون استعماری ، به معنی تمایل به گسترش مستملکات از راه دست یافتن به مستعمرات جدید است .

اصطلاح اکسپانسیون ، در مورد بسط و گسترش افکار ، عقاید و احساسات نیز به کار می رود .

اکسپانسیونیسیم ، به سیستم سیاسی اطلاق می شود که پیروان آن در صدد وسعت دادن قلمرو فرمانروایی و اعمال حاکمیت بر سرزمین های دیگر هستند . طرفداران این عقیده ، می خواهند از راههای مختلف ، از جمله توسل به نیروی نظامی به این هدف مزبور دست یابند .

بنیاد گرایی fundamentalism

اصطلاح بنیاد گرایی (fundamentalism) برگرفته از مجموعه ای از مقاله های نویسندگان پروتستان ، Fundamentals ، The ، منتشر در ایالات متحده امریکا در حدود ۱۹۱۰ است و نخستین بار در امریکا از این اصطلاح استفاده شد و سپس در دیگر کشورهای عمدتاً پروتستان برای اشاره به برخی گروههایی به کار رفت که از کلیساهای رسمی جدا شدند و به انکار الهیات لیبرال و نقد کتاب مقدس برخاستند و بر الوهیت لفظی و خطاناپذیری متن کتاب مقدس اصرار ورزیدند. بنابراین استفاده از این اصطلاح برای اشاره به جنبشهای اسلامی در بهترین حالت مقایسه‌ای غیردقیق است و می‌تواند بسیار گمراه کننده باشد. علم کلام اصلاح طلب در گذشته بارها در میان مسلمانان محل مناقشه بوده است و چنین مسئله‌ای از دغدغه های اولیه‌ی کسانی که بنیادگرایان مسلمان نامیده می‌شوند بسیار دور است.

ابولی سیونیسم Abolitionisme

ابولی سیونیسم از واژه ی لاتینی Ablitio پدید آمده که به معنای نسخ و الغا است. ابولی سیونیسم جنبش اجتماعی هواداران الغاء برخی از قوانین است. اصطلاح ابولی سیونیسم بیشتر مربوط به الغاء بردگی و لغو خرید و فروش برده بوده است. این جنبش نخست در فرانسه پدید شد و به منع خرید و فروش برده در مستعمرات این کشور منجر گردید. ولی ناپلئون یکم به سال ۱۸۰۲ خرید و فروش بردگان را دوباره در مستعمرات آزاد کرد. به سال ۱۸۱۵ در کنگره ی وین خرید و فروش بردگان محکوم شد، حال آنکه در آن روزگار، خرید و فروش برده در ایالات متحده امریکای شمالی همچنان ادامه داشت. به سال ۱۸۴۸ جمهوری فرانسه برده داری را در مستعمرات خود رسماً لغو کرد. در پایان سده ی هجدهم و اوایل سده ی نوزدهم، در ایالات متحده آمریکا جنبش ضد برده داری بنیان گرفت.

ابولی سیونیسم در تدارک فکری جنگهای داخلی آمریکا، میان ایالات شمالی و جنوبی (۱۸۶۵ - ۱۸۶۱) نقش عمده ای ایفا کرد و سرانجام برده داری و خرید و فروش سیاهپوستان در آن کشور ممنوع و ملغی شد.

اپوزیسیون Opposition

اپوزیسیون از واژه لآژه ی لاتینی Oppositum به معنای مقابله پدید آمده است. موضع گیری در برابر نظرات و رفتار یکدیگر را اپوزیسیون نامند و همچنین ایجاد مانع در برابر انجام هر عملی را، اپوزیسیون آن عمل خوانند. گاه ممکن است اصطلاح مزبور در مفهوم دشمنی و خصومت نیز بکار رود. در نظامهای پارلمانی به گروه نمایندگان مخالف دولت اپوزیسیون می گویند و این اصطلاح را بدون ذکر موصوف بکار می برند. به حزب یا احزاب اقلیت در مقابل اکثریت نیز اپوزیسیون گفته می شود.

کمونیسیم Communisme-Communism

در فرضیه های کارل مارکس و فردریک انگلس، کمونیسیم جامع ای است به اصطلاح بی طبقه ولی توضیحات مارکس و انگلس درباره ی مشخصات جامعه کمونیستی دارای ابهام بسیار است. مارکس و انگلس هنگامی که از کمونیسیم سخن گفته اند، جامعه ای را مورد نظر قرار داده اند که در آن بهره ی انسانها از نعم مادی بر مبنای نیاز آنان عنوان شده است، در حالیکه نیاز آدمی را نمی توان متوقف کرد. تاریخ اقتصادی جامعه بشری ضمن اینکه تاریخ پیشرفت تولید است، تاریخ رشد و افزایش

نیازهای روزافزون و همه جانبه انسانی نیز هست و نیازهای انسان تنها به نیازهای مادی محدود نمی شود. ولی علیرغم این واقعیت ، در جامعه کمونیستی مفروض مارکس ، نیازهای روزافزون و معنوی انسانها ملحوظ نشده است.

تروریسم Terrorism

تروریسم از واژه ی لاتینی Terror به معنای ترس و وحشت می آید. تروریسم به رفتار و اعمال فرد یا گروهی اطلاق می شود که از راه ایجاد ترس و وحشت و به کار بستن زور می خواهد به هدفهای سیاسی خود برسد. پیروان اینگونه رفتار و اعمال را تروریست می نامند. تروریست به فرد یا گروهی نیز گفته می شود که بمنظور متزلزل کردن و ترساندن مردم و دولت به قتل و کشتار و آدم ربایی و خرابکاری و ایجاد وحشت دست می زند. تروریستها ضمن اینکه غالبا "دستورالعمل و کمک های مالی و فکری خود را از بیگانگان دریافت می دارند، در میان مردم نیز پایگاهی ندارند.

پان Pan

در یونان باستان ، پان، به خداوند چوپانان اطلاق می شده است. در زبان لاتینی چنانچه کلمه پان بصورت پیشوند واژه ای به کار رود معنای همه و عموم را می دهد. از اواخر قرن هجدهم به بعد ، هنگامی که جنبشهای ناسیونالیستی در اروپا و سایر قاره ها به وجود آمد بعضی از سیاستمداران پیشوند «پان» را به نام قوم ، نژاد و دین خود اضافه کردند ، از قبیل: پان اسلاویسم (به مفهوم هوادار وحدت اسلاوها) ، پان ژرمنیسم (هوادار وحدت ژرمنها) ، پان عربیسم (هوادار وحدت ملت های عرب).

ابوریژن Aborigene

ابوریژن Aborigene از واژه لاتینی Origo (اصل و نسب) پدید آمده است. ابوریژن به مردم بومی کشورها و نواحی مختلفی اطلاق می شود که پیش از ورود مهاجران و کوچ نشینان مهاجر ، در سرزمین اصلی و زاد و بومی خویش می زیستند.

حکومت - Government - Gouvernement

از واژه لاتینی Gubernare (هدایت کردن) مشتق شده است. حکومت در لغت به معنای هدایت رفتار فرد، آمده است. حکومت با اعمال مداوم قدرت، وظیفه اداره ی کشور را بر عهده دارد و غالباً "اصول تفکیک قوا در آن رعایت می شود. مجموعه بنیاد های سیاسی، قوانین و آداب و رسوم را نیز که حاکمیت از طریق آنها اعمال می گردد، حکومت می نامند.

همچنین حکومت به مجموع ارگانهایی اطلاق می گردد که جهت کلی سیاست کشور را تعیین می کنند.

ابستانسیونسم

ابستانسیونسم از واژه لاتینی Abstentio (عمل مانع شدن و منع کردن) پدید آمده است. ابستانسیونسم عدول فرد از اجرای وظایف تبعی، از جمله امتناع از انجام وظایف انتخاباتی و وظایف مربوط به سازمانهای مختلف دولتی و امتناع از رأی دادن است.

ابسولوتیسم

ابسولوتیسم [قائم به ذات و نامحدود] از واژه لاتینی absolutism به معنای به پایان رسیده و کامل آمده است. ابسولوتیسم به معنای مطلق گرایی است. ابسولوتیسم دکترین سیاسی اعمال نامحدود قدرت است. ابسولوتیسم فلسفه مطلق گرایی در مسائل ماوراء الطبیعه نیز هست. ابسولوتیسم در قلمرو اداره ی امور کشور به حاکمیت خود کامانه ی نامحدود گویند. این شیوه حکومت طی سده های هفدهم و هجدهم میلادی در برخی از کشورهای اروپای باختری رائج بوده است. در دوران معینی از تاریخ، ابسولوتیسم در ایجاد مرکزیت و وحدت سرزمین های یک مملکت در برابر تجزیه طلبی و جدا سری فئودالها نقشی مثبت ایجاد کرده است.

لیبرال (آزادی خواه)

نشان دهنده آزادی در تغییر و احترام برای آزادی های فردی در قالب های اجتماعی است که در آن همه فرصت های یکسانی در اختیار دارند .

حزب پیشرو:

حزبی که با جدیت برای تغییرات آزادی خواهانه فعالیت می کند .

ننو-لیبرال:

زنجیره ای از لیبرالیسم که تاکید آن بر رویکردهای عملی و واقعگرایانه است .

محافظه کار:

حزبی که با تغییر مخالف است و با روش ها و متدهای سنتی در پی حل مشکلات اجتماعی بر می آید، به ویژه در خصوص مشکلات اخلاقی. محافظه کاران "فیسکال" (هوادر سیاست ثبات اقتصادی) نیز هستند اما آنها بیشتر به سمت اختیار گرایان (طرفداران آزادی فردی) گرایش دارند .

محافظه کار نوین:

زنجیره ای از حزب محافظه کار که از جنگ سرد پدید می آید که تقریباً مشابه محافظه کار معمولی است، اما بدون سیاست انزواگرایی آن و با سیاست های خارجی فعال تر .

اختیارگرا:

اختیار گرایان و طرفداران آزادی فردی به دولت کوچکی اعتقاد دارند که نقش آن محدود به دفاع و داوری در مجادلات و اختلافات بین افراد خصوصی است. آنها طالب مقررات و قانون های اجتماعی و اقتصادی حکومت نیستند و اعتقاد دارند که افراد باید در همه ی عرصه های زندگی، آزادی فردی داشته باشند. محافظه کاران تا حدودی با خط مشی اقتصادی اختیار گرایان هم عقیده هستند، اما آزادی خواهان فقط خط مشی اجتماعی آنها را قبول دارند .

رادیکال راست:

این گروه اقلیت به شدت محافظه کار اجتماع هستند که می خواهند مشکلات اجتماعی را با استفاده از اعمال راه حل های مذهبی از جانب حکومت و دولت برای مشکلات اخلاقی، حل کنند .

جنبش های میهن پرستانه:

این حزب که یکی از زنجیره های افراطی رادیکال های راست می باشد و در آن تاکید و تکیه اصلی بر اعتقادات مذهبی مسیحی نما، اعتماد به نفس، آموزش های نظامی، و تئوری های توطئه چینی است .

مردم گرا:

این حزب که بخشی از حزب مردم امریکا است، در مسائل اجتماعی بسیار محافظه کار و در مسائل اقتصادی بسیار طرفدار سیستم حمایت از تولیدات داخلی می باشد (*در این مکتب دفاع و حمایت از تعرفه های گمرکی به منظور حمایت صنایع و اقتصاد داخلی به عنوان یک وسیله جهت توسعه اقتصادی به شمار می رود*) .

دموکرات (طرفدار اصول حکومت ملی)

دموکرات برابر و هم معنی با لیبرال نیست. محافظه کاران و میانه رو های بسیاری در این حزب هستند، اما اکثریت آنها لیبرال به حساب می آیند .

جمهوری خواه:

جمهوری خواه برابر و مترادف با محافظه کار نیست. لیبرال ها و میانه روهای بسیاری در این حزب هستند، اما اکثریت آنها محافظه کار به حساب می آیند .

میانه رو:

این حزب، به طور کلی اعتقاداتی اعتدال گرایانه دارند نه ایدئولوژی . میانه روهای هر دو حزب معمولاً ویژگی های عمل گرای، یکی از مخالفان ایدئولوژی و افراطهای ایدئولوژیکی، را دارا می باشند و طالب صلح اند .

سوسیالیست (جامعه گرا)

این حزب طرفدار مالکیت دولت بر ابزار و وسایل تولید است (بیزنس). این حزب معمولاً مورد سوء استفاده ایدئولوگ

های جناح راست قرار می گیرند که قوانین جنبه های خاصی از اقتصاد را با مالیت دولت از تجارت و تولید اشتباه می گیرند .

سوسیال دموکرات :

این حزب که تقریباً مشابه سوسیالیسم معمولی است، تاکید بر تصمیم گیری های دموکراتیک، هم در سیاست و هم در اقتصاد دارد .

کاپیتالیسم (سرمایه داری)

یک سیستم اقتصادی است که در آن ابزار و وسایل تولید (کار و تجارت) در دستان سرمایه داران خصوصی است .

نظام مختلط :

یک سیستم اقتصادی که در آن ابزار و وسایل تولید (کار و تجارت) در برخی صنایع (به ویژه انواع صنایع بزرگ) در دستان دولت است و سایر صنایع در دست بخش خصوصی است. این سیستم در اروپا بسیار شایع است .

حزب کمونیست :

این حزب بر مالکیت اشتراکی کلیه دارایی ها اعتقاد دارد. در این سیستم هیچ دولت مرکزی وجود ندارد .

استان گرا :

در این سیستم تمرکز اختیارات و تصمیم گیری در دولت مرکزی است، به ویژه برای پیدا کردن راه حل برای مشکلات اجتماعی. این حزب در هر دو جناح راست و چپ اعمال می شود .

فاشیست :

این حزب که تا حدود زیادی بر اعتقادات استان گرایی استوار است، به اقتصاد شرکتی، نوین گرایی، گروه بندی، و رهبری مرکزی قوی معتقد است. در این سیستم شهروندان باید در خدمت دولت باشند. این اعتقاد معمولاً مبنی بر ایدآل های شبه مذهبی است، و رویکردهای مختلف لیبرالیسم، محافظه کار، سوسیالیسم را در یک دیدگاه جمع کرده است .

نازیسم :

این سیستم نیز نوعی از سیستم فاشیسم است که توسط آدولف هیتلر در آلمان بنیانگذاری شده است. این سیستم در تاکید خود

بر اصلاح نژادی با استاندارهای فاشیسم مغایر است .

آنارشسیسم (هرج و مرج طلبی)

این سیستم با هر نوع دولت مخالف است. و معمولاً با آزادی خواهان و لیبرالیست ها که اعتقادات هرج و مرج طلبی بسیاری دارند، اشتباه گرفته می شوند. اما تفاوت آنها در این است که لیبرال ها اعتقاد دارند یک دولت کوچک باید در اجتماع وجود داشته باشد .

رادیکال چپ :

به طور کلی، آنهایی که به لیبرالیسم یا ترقی خواهی اعتقاد ندارند، در تلاش برای تغییر الگو و پارادایگم حاکم بر جامعه هستند. رادیکالیست های چپ، برای اعمال برنامه هایی برای تغییر، خواستار پیش رفتن ایده های سنتی و قدیمی آزادی فردی هستند. این حزب از آن جنبه با لیبرال ها تفاوت دارند که لیبرال ها معمولاً طالب حفظ پارادایگم و الگوی کنونی می باشند.

دانلود و مشاهده مستند جالب و
تکان دهنده The Arrivals (ظهور) را
برای تمامی خوانندگان محترم این کتاب
پیشنهاد می کنیم. باتشکر

لینک دوستان

www.sahelsharge.ir